

Aktuālais pasaules ekonomikā

2025. gada 31. marts – 4. aprīlis

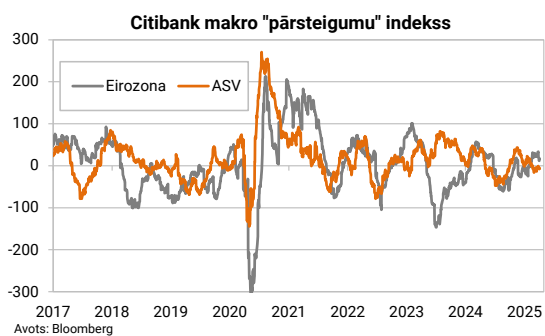
Simona Striževska

Ekonomiste

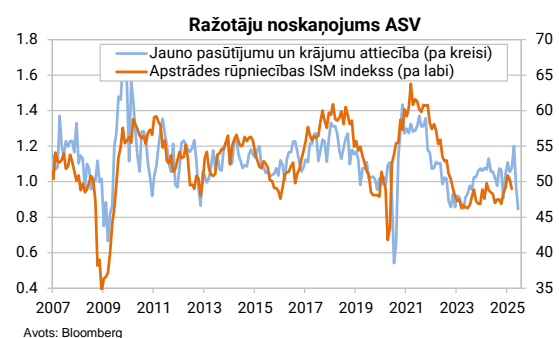
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Biznesa noskaņojums ASV martā būtiski pasliktinājies ražošanas un pakalpojumu sektoros.** ASV ražotāju noskaņojums martā atgriezās pesimisma zonā pēc divu mēnešu pārtraukuma, un ISM indekss atkrita līdz 49 punktiem. ASV pakalpojumu sniedzēji joprojām spēja saglabāt mērenu optimismu, un ISM indekss noslīdēja līdz 50.8 punktiem no 53.5 punktiem februārī. ASV uzņēmēju noskaņojumu abos sektoros negatīvi ietekmēja vājāks pieprasījums, turklāt ražošanas sektorā jaunie pasūtījumi uzrādīja otro kritumu pēc kārtas un straujāko kopš 2023. gada maija. Pieauga arī ražošanas izmaksas un cenas. Atšķirībā no ražošanas sektora, kur produkcijas apjomi martā jau samazinājās, pakalpojumu sektorā biznesa aktivitāte turpināja augt un pat paātrinājās salīdzinājumā ar februāri. Menedžeri abos sektoros atzīmēja, ka neskaidrības par tarifiem turpināja ietekmēt biznesa lēmumus – atsevišķi uzņēmumi mazināja vai atlika pasūtījumus, citi izvēlējās veidot krājumus pirms paziņotajiem tarifiem, kas nodrošināja īstermiņa atbalstu pieprasījumam. Savukārt Ķīnā un eirozonā martā uzlabojās gan ražotāju, gan pakalpojumu sniedzēju noskaņojums.
- **Eirozonas gada inflācija martā turpinājusi palēnināties, noslīdot līdz 2.2% no 2.3% februārī.** Gada inflācijas tempu martā uz leju pavilka energoresursu cenu neliels samazinājums un zemāka pamatinflācija, tikmēr pārtikas cenu kāpums martā turpināja paātrināties. Pakalpojumu cenu pieaugums gada griezumā turpināja bremsēties, martā sasniedzot 3.4% salīdzinājumā ar 3.7% februārī un 3.9 - 4.0% gadu mijā. Tā rezultātā pamatinflācija eirozonā martā sabremzējās līdz 2.4% no 2.6% februārī. Bloomberg aptaujātie analītiķi paredz, ka inflācija eirozonā šā gada atlikušajā daļā paliks virs 2% apgabala un gadā vidēji sasnies 2.2%.
- **Martā ASV tika pieņemti darbā 228 tūkstoši darbinieku salīdzinājumā ar vidēji 114 tūkst. janvārī un februārī.** Martā ASV bezdarba līmenis palika salīdzinoši stabils, taču līmenis pieauga līdz 4.2% no 4.1% februārī dēļ noapaļošanas. Bezdarbnieku pabalstu saņēmēju skaits ASV martā turējās stabils, tuvu 225 tūkst. pieteikumu nedēļā, savukārt kopējais pabalstu saņēmēju skaits marta beigās pieauga, sasniedzot augstāko līmeni kopš 2021. gada nogales. Līmeņi joprojām palika zemi vēsturiskajā perspektīvā, taču kāpums varētu signalizēt, ka darbiniekiem kļūst grūtāk atrast jaunu darbu. Februārī uz vienu bezdarbnieku ASV bija vidēji 1.1 brīva vakance. Darbinieku stundas samaksa martā palielinājās par 0.3% mēneša un 3.8% gada griezumā.
- **ASV prezidents D. Tramps aprīļa sākumā izziņojis jaunus importa tarifus ASV tirdzniecības partneriem.** Piemērotie tarifi izrādījās daudz lielāki nekā tika gaidīts, kas izraisīja vētru finanšu tirgos. Valstīm, kurām ar ASV izveidojās tirdzniecības pārpalikums tiks piemērots 10% importa tarifs. Savukārt valstīm, ar kurām ASV ir bijis tirdzniecības deficīts, tika noteikts tarifs, kas ir proporcionāls deficīta apjomam. Tādējādi Eiropas savienības importam tiks piemērota importa tarifu likme 20% apmērā, Ķīnai 34% tarifs papildus jau iepriekš noteiktajam 20% tarifam, daudzām Āzijas valstīm tarifi pārsniegs 30%. No importa tarifiem pagaidām ir atbrīvota farmācijas produkcija, kā arī mikročipu un kritisko minerāļu imports. Meksikai un Kanādai papildu importa tarifi šoreiz piemēroti netika un spēkā paliek iepriekš noteiktā 25% likme ar atbrīvojumiem vairākām preču grupām. Spēkā paliek arī iepriekš izziņotie 25% tarifi automašīnām, tēraudam un alumīnijam. Vidējā efektīvā ASV importa tarifu likme varētu pārsniegt 20% salīdzinājumā ar vidēji 2.5% pērnā gada beigās. ASV tirdzniecības attiecību saasinājums ar pārējām valstīm atstās negatīvu ietekmi uz ASV un pasaules ekonomikas izaugsmi un kāpinās inflāciju ASV. Pēc jauno tarifu izziņošanas finanšu tirgus dalībnieki sāka iecenot 2025. gadā vismaz četrus likmju pazeminājumus par 0.25 procentpunktiem salīdzinājumā ar trim pirms dažām dienām.

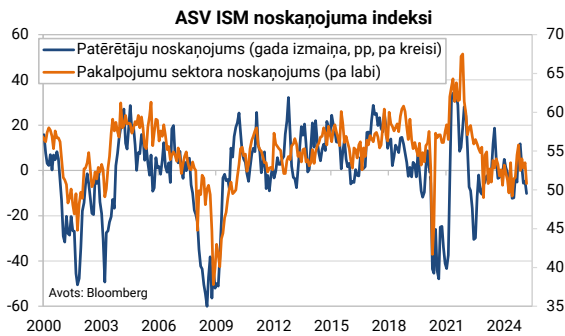
Makro pulss

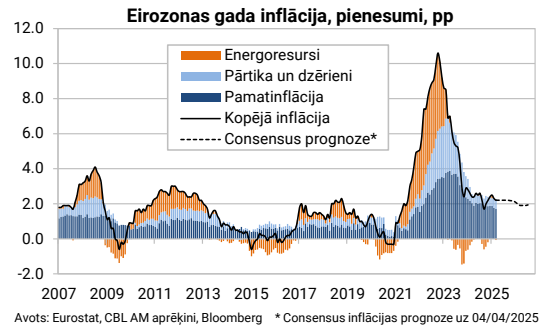
ASV ražotāju noskaņojumā atgriežas pesimisms

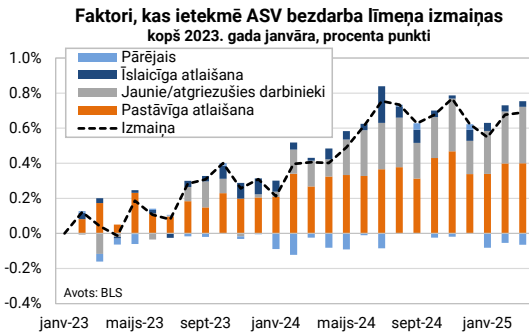
ASV pakalpojumu sniedzēju noskaņojums pasliktinās

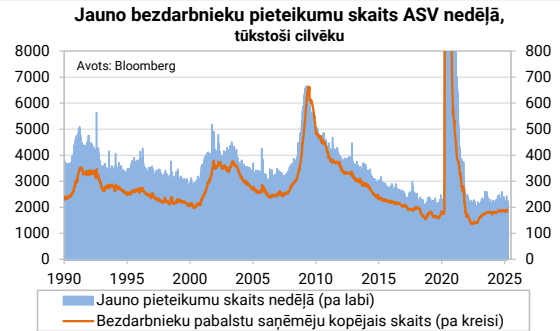
Inflācija eirozonā martā turpināja bremsēties

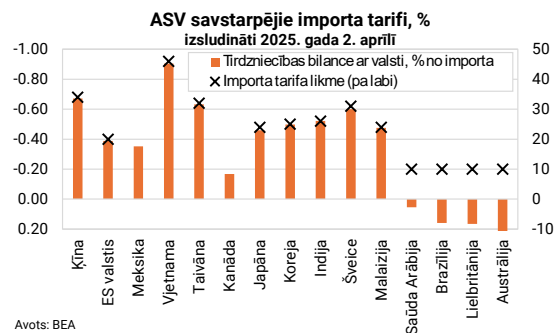
ASV bezdarba līmenis saglabājās samēra stabils

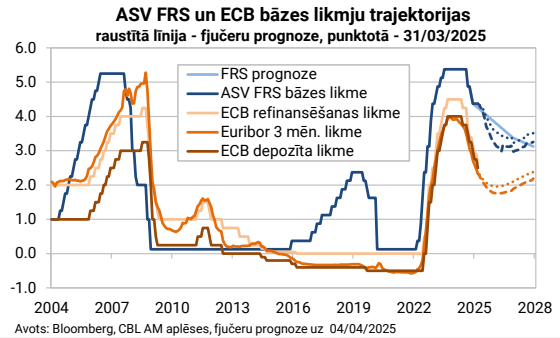
Bezdarbnieku pieteikumu skaits turas zems

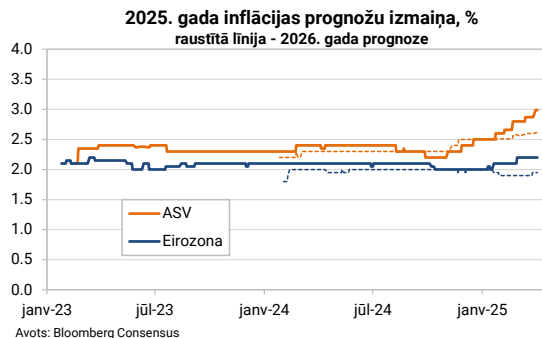
ASV saasina tirdzniecības karu

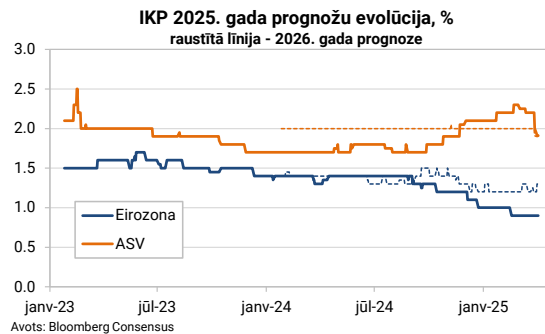
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 04.04.2025.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauc uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.